

ČAJ

PRO CHVÍLE POHODY

ČERVENEC 2025

Časopis autorů Jičínska

Hlava

Hlava jako Zeměkoule,
prostě na mě nemáš koule.
Nic si z toho nedělej
a taky se hezky měj.

Adéla PELLAROVÁ

226

Vážení přátelé,

čas prázdnin a dovolených je tu a s ním i červencový ČAJ.

Tentokrát nám svoji tvorbu jako host představuje
Adéla Pellarová z Vysokého Mýta,
kde vede Divadeliér. Nedávno vydala sbírku **Srdce a svět**.

Rozhovor poskytla všestranná umělkyně a básnířka
Eva Hrubá (Ave Aburh) z Nymburka
(Vše je o duši, o lásce a opravdovosti!).

Připomeneme si osobnost **Karla Václava Raise**,
který zemřel na počátku července 1926.

V **Čajovém vzpomínání** připomenu tvorbu
lanškrounského básníka, aforistu a výtvarníka **Jiřího Faltuse**.

Vzpomeneme na **Karla Sýse**, který v červenci 2024 zemřel,
prostřednictvím **básní Evy Frantinové**.

Tvorbu regionálních autorů zastupuje
Zlata Zákoutská s povídkou **Příběh z lázní**.

Krásnou dovolenou a pohodové letní dny
přeje

Václav

HOST ČAJE:

Adéla Pellarová

(nar. 1976,
absolutorium DAMU 1998)

V současné době hraje, píše divadelní hry, režíruje, vede Divadeliér ve Vysokém Mýtě, který je domovskou scénou profesionálnímu souboru divadla Di, dramatickým kurzům pro děti i dospělé (Dr. ZDIV, Divan), Výstavám ve výloze, TV VV a kulturním akcím vzácných hostů.

Lektoruje a rozvíjí herecké dovednosti. Nejvíce ji ovlivnil Ivan Vyskočil hereckou disciplínou Dialogické jednání.

Její scénáře naleznete v databázi Dilia, hra Spolu byla přeložena do polštiny (Wspolnie – [Jan Węglowski](#)), píše básně. V roce 2024 ji vyšla sbírka básní Srdce a svět.

Za rok 2024 získala Výroční cenu Vysokého Mýta za kulturu.

Bizon

Běží bizon po prérii,
narazí tam na Marii.
Nula, nula, jedna.
Ty jo, to je bedna.

Láska

Pět písmen,
co mění vesmír.

Rok v jedné minutě

Rok v jedné minutě -
V myšlenkách nehnutě -
Několik vět -
Změní Ti svět.

Naděje

A pučí život ve sněžence,
v něže bílé zpívá tence,
ten úsměv jasu záře dní,
že nebyly poslední.

Hlava

Hlava jako Zeměkoule,
prostě na mě nemáš koule.
Nic si z toho nedělej
a taky se hezky měj.

Ukolébání

V údolí myšlenek lesního oddechu,
objetí brouzdáním jarního nádechu
a v uších loupe se třmínek a kovadlinka -
taková litery obsahu linka.

Zavoní konvalinka
a všechno spinká,
všechno spinká...

Ozdobená

Bolí mě záda z ohnutí.
Přitom mě k tomu nikdo nenutí.
Nu což, tak budu chvíli ukloněná,
obloučkem pokory ozdobená.

Ten, kdo miluje

Ten, kdo miluje,
je vděčný a děkuje.

Dotik

Čára od přemýšlení vyrytá uprostřed čela...
To by mě zajímalo,
jestli jsem skutečně něco vymyslela,
co by pozvedlo ducha člověka?
Tot' otázka věčná, odvěká.
Než dotiká, než dotiká...

Křoupáníčko

V kruhu radosti,
v objetí obžerství,
kdo poznal chipsů křup,
ten zná, ten ví, ten zná, ten ví...

Světýlka

Světýlka vzpomínek na vlnách míru,
Cinky linky dong.
Srdce zpívá o dírách v síru,
cinky linky dong.

První tři stránky scénáře VŽŽ (=Vnitřní život ženy)

(Žena leží v posteli, dívá se do stropu, kolem ní figuríny na šaty, ozve se její hlas:)

Hlas ženy: Ted' a tady. Znovu probuzení, žádná vysvobozující smrt. Žijeme vzdáleni od života, jenom abychom umřeli. Toužíme po nekonečných dobrodružstvích života se spoustou lidí, a tak se uzavíráme do ohraničenosti dne práce u počítače. Sami, opuštění, s každodenním přesvědčováním se, že tak jsme šťastní. To prázdné v nás, kde máš být Ty, vyplňujeme přáteli, pracovními jednáními, kinem, prací. To není prázdnota. To je vědomí chybějícího nejdůležitějšího článku pro život.

(Žena se posadí na posteli.)

Hlas ženy: Ta bolest je tak nesnesitelná, že ji nemohu přijmout a žít.
Tím pádem nemohu žít tady a ted'. Nemohu žít pádem.
Mohu vstát. Znovu bez přijetí situace stavu – chybíš mi.
To není stýskání, to je echo po výkřiku vyrvání srdce.

(Žena je jako socha, kouká do publika a rozezní se arie:

...

Do popředí vystoupí Pěvice a s rukama nataženýma do diváků odezpívá srdceryvnou árii a usedá ke stolku. Žena vylézá z postele.)

Žena: To bude den. To je náladička.

(Žena jde do předklonu bloudění, jako když se chce vzdát, Pěvice popíjí káfičko u stolu bez všímání si Ženy, k Ženě beze slov přistoupí Tančící, drnkne do Ženy, hodí hlavou, spustí se hudba, vystřihne se rozproutdovací tanec a žena se během něj postupně rovná.)

Žena: To by šlo, takhle to přežiju líp. Díky.

(Tančící poklepe ženě na hlavu a jde ke stolečku. Čte si knížku.)

Žena: Já vím, všude to píšou, je to v hlavě, jenomže,
co když je ten základ všeho v srdci?
Nebo v těle nebo v nicotě nebo v nekonečnu?

(Pěvice a Tančící se na sebe podívají, pokrčí rameny a pokračují ve svých činnostech.)

Žena: A nebo v posteli.
Stejně je to zajímavý. Když přicházíš na svět, tak musí
být dva,
aby vůbec vzniknul život. Když umíráš, jsi sám. A třeba
zase na tý druhé straně jsou dva, co se těší, až se narodíš
do nebe.

(Pěvice zapěje něco jako „Pospěš, pospěš, práce čeká. Nejsou plody bez člověka.“)

Žena: Ježkovy voči! To je hodin!
No, ona filozofie je hezká věc, ale nenakrmí tě!
Musím začít znovu, takhle by ten den nebyl dobrej.

(Žena vleze do zpátky do postele. Pěvice a Tančící vyskočí od stolu a začnou tahat Ženu z postele. Pěvice zpívá střídavě s Tančící tancující. Obraz končí tak, že Pěvice a Tančící berou ženu pod pažemi a učiní směrem k divákům Ženu, jako se to dělá ve filmech, když vynášejí hvězdu. Žena se usmívá a je šťastná.)

Žena: Díky, holky. Já jsem tak šťastná. Já jsem tak nesmírně
šťastná.

(Pěvice a Tančící si jdou sednout ke stolečku, pokračují ve svých činnostech.)

Žena: Já jsem tak šťastná, že dneska zvládnou úplně všechno. Emaily a tisíce dotazů. A taky laskavě vodpálkovat toho kretěna, co si myslí, že netoužím po ničem jiném, než s ním bejt v posteli. Dokážu zalít kytky a napsat asi tak osmdesát stran moudrých a zábavných vět, na který čeká celý lidstvo, co celý lidstvo, celej vesmír!

(Tančící a Pěvice se ztuhnou jako sochy, pak se na sebe podívají, pak se otočí na Ženu.)

Žena: Dobře, stačí ti, kterým to něco přinese a dá.... Holky, já jsem tak šťastná. Já jsem tak úžasně šťastná.

(Žena se rozpláče.)

(Tančící a Pěvice na sebe pohlédnou, pak Tančící vstane, otočí kalendářem, zapíchne prst do kalendáře a roztančí kolem Ženy bouřlivý taneční vstup jako na vlnách. Pak vstane Pěvice, vezme Ženu za ruce, ta vstane a Pěvice ji zazpívá něco na téma – Hýčkej se, buď k sobě laskavá.)

Žena: Ale ne, to už uběhl další měsíc? Přijedou rudí poslové s informací, že potomek nepřijde? Nemohl by přírodě někdo vysvětlit, že už nejsme blbý? Že to chápeme? Bez chlapa se nedá otěhotnět!

(Pěvice a Tančící se postaví každá z jedné strany Ženy a dívají se na ni a usmívají se. Žena je zmateně prohlíží.)

Žena: *(do publika)*

Teda dá, ale to byste věděli už dřív, než byste otěhotněli. Informovalo by vás o celým procesu asi tak 284 lékařů, tisíc laboratorních místností a zkumavka.

Co jsme to za živočišnej druh? Vědomě bouráme přirozenou genetickou selekci. Jakej to bude mít dopad? Heeeej! Pozitivní. No jistě, že pozitivní. Lidé budou křehčí a tudíž rozvinou cit. Protože bez citu vzájemně křehkost nedaj. Jenomže nejdřív se budou muset popasovat s tím, že ty silný jedince bude ta křehkost iritovat, protože bude apelovat na jejich sílu, aby tou silou pomohli křehkým. No a to se žádnýmu silnému moc nechce, dělit se. Takže pak bude přelomový okamžik. Zda síla citu nabyde takové intenzity, že síla s pokorou skloní svou bojovnou hlavu a přijme cit jako přirozenou součást života.

(Pěvci a Tančící tleskají. Žena se jim uklání.)

Žena: O, děkuji, o děkuji.

OSOBNOSTI NAŠEHO KRAJE

Karel Václav Rais

Kdo by neznal báseň Cestička k domovu?

Jejím autorem je rodák z Lázní Bělohrad, český prozaik a představitel tzv. venkovských próz Karel Václav Rais (narozen 4. ledna 1859). Jeho díla z Podkrkonoší, ale i třeba z Hlinecka, kde působil, jsou dostatečně známá čtenářské veřejnosti.

Pamětní deska připomínající jeho studenbtská léta v Jičíně je umístěna na 2. Základní škole v Jičíně. Jeho romány Zapadlí vlastenci, Pantáta Bezoušek, Kalibův zločin či Západ patří do zlatého fondu české literatury 19. století.

Karel Václav Rais zemřel 8. července 1926 ve věku 67 let. Je pohřben na Vinohradském hřbitově v Praze.

Z jeho života uvádím několik zajímavostí: V budově školy v Hlinsku, na které Rais v letech 1882–1887 působil, dnes sídlí gymnázium, které nese v názvu jeho jméno.

Málo se ví, že jeho dcera Doubravka Raisová získala roku 1919 titul doktorka filosofie a posléze působila jako knihovnice Univerzitní knihovny Univerzity Karlovy. Byla rovněž redaktorkou a přispěvatelkou např. Národních listů či časopisu Ženský svět.

(S pomocí wikipedie zpracoval Václav).

Vše je o duši, o lásce a opravdovosti!

ROZHOVOR – EVA HRUBÁ (Ave Aburh)

S básnířkou Evou Hrubou jsem se poprvé setkal při jejím vystoupení na Mělnickém Pegasu. Mám doma řadu jejích sbírek a znám její poezii. Její vystoupení není jen autorským čtením, ale vlastně divadelním představením. Jsem rád, že jsem mohl vyzpovídat další osobnost úzce spjatou s Nymburkem.

*** Paní Evo, na wikipedii jsem se dočetl, že jste česká básnířka, divadelní režisérka, herečka, dramatička, vizuální umělkyně a závodní kanoistka. Čím se cítíte nejvíc?**

Jsem nejvíc Eva Hrubá, tedy všechno to co tvořím a stvořilo mne. Abych své vyjádření víc objasnila, jsem vše co právě dělám, i všechno co zanechalo otisk, jak na papíru, tak na divadle, tak na řece, tak v očích těch, v kterých jsem se zastavila. Kdybych právě teď jedla chléb namazaný tvarohem a seděla na pařezu, budu dřevorubec. Prostě vše je o duši, o lásce a opravdovosti.

*** Na vašich stránkách jsem našel tato slova: *Jsem poezie. Zajímám Tě? Píšu poezii. Maluji poezii. Žiju poeticky. Jsem drsňák na kajaku a v posilovně. Jak to jde všechno k sobě, myslím poezie a drsňačka?***

Jednoduše. Poetickou duši mnohdy bolavou, častokrát rozcuchanou jindy přeplněnou filozofií i hloupostí tohoto světa, někdy euforií z náhlé lidské krásy vyvažují tvrdostí a pevnou vůlí sama k sobě, abych s otevřenou myslí mohla dál žít. Sport je má rehabilitace duše a tvorba je

ozdravění těla. Je to vzájemná čistička. Když je básnířce ouzko, jde na vodu. Tam v té metaforické drsnosti najdu rovnováhu.

*** Ale já se vrátím do minulosti. Jak jste se vlastně k poezii a literatuře obecně dostala? Byla jste v dětství vášnivou čtenářkou?**

V dětství? Nevím. Maminka mi čítávala, později snad ano. Nepamatuji si to. Na základce mne to nebavilo, ale už jsem psala první říkanky. Možná básně a v kajaku je přednášela do vody, prý to znělo až k nymburské elektrárně. Na gymnáziu mne to také nebavilo, nebyl čas, ale psala jsem, pamatuji si, jak jsem vytočila profesora chemie, dal mi kouli z nějakých vzorečků a místo abych si to opravila složila jsem mu báseň, třída řvala smíchy. To vše se změnilo při studiích v Praze a s publikováním první básně. Knihy byly tenkrát finančně dostupné, do knihovny jsem nechodila, mám je ráda doma a četla a četla především poezii, nechtěla jsem se stát z neznalosti epigonem.

Dnes si vybírám, jak z prózy tak z poezie, nejčastěji vcházím do filosofie. Mnohé knihy mají pouze poutavé upoutávky, ale uvnitř je balast. Kulturní hodnoty a literární vzdělanost národa padá dolů, díky veškerým digitálním vymoženostem stává se kniha ojedinělou formou zušlechťování sebe sama.

*** Kdo nebo co vás nejvíc inspirovalo nebo inspiruje?**

Promiňte, nemám vůbec ráda toto slovo. Inspirace. Dnes je vše inspirativní, dnes každého něco inspiruje. „Inspirujte se prosím v inspirativní kavárně, v inspirativním podcastu, na inspirativní akci v rámci inspirativních nabídek pro inspiraci....atd...“

Inspiraci považuji za neschopnost mít vlastní múzu, neboli, když chcete, „inspiraci.“ Považuji to za jistou část plagiátorství, vidím obraz, který mne inspiruje, namaluji něco podobného, byl to můj nápad??? Ne. Avšak vytvořím-li cokoli z daru svého talentu, pak je to opravdovost vlastní imaginace, fabulace, vizualizace, myšlenky...

Nepřijímám ničí náměty, nehledám v tvorbě jiných impuls dělat něco podobného jinak. Hledám jen sama v sobě, buď zaujmu, nebo narazím. Často slýchávám, vaše tvorba je nadčasová. Není, je opravdová, jen ji neumíte pojmenovat, nedá se zařadit do kategorie těch, kteří se inspirují.

*** Máte čas sledovat současnou poezii? Kdo ze současných autorek či autorů je vám blízký?**

Čas mám na všechno, bylo by pokrytecké říct, nemám čas a tudíž nečtu současnou tvorbu, ať tu publikovanou v médiích či na různých platformách. Mluvím teď pouze o poezii. Všeobecně jde o veliký úpadek především na sociálních sítích a v brožovaných knížkách, které si dnes může vydat každý, když má na vydání patřičný finanční obnos. Přečtu a zapomenu.

Zatím jsem se nesetkala s básníky typu Hraběte, Ferlinghettiho, Vysockého, Cvetajevové, Ginsberga, Čerepkové a dalších. Je mi to líto, nebo můj vhled do poezie je příliš náročný. Současný triviální říkankovitý stav české poezie mne nebaví. A slam poetry považuji za vrchol nevkusy a nevzdělanosti. Nemám ráda slovíčkaření, prázdnotu a popisování ničeho.

Avšak jistě mezi svými přáteli básníky a básnířkami potkávám dobrou poezii, o které si povídáme a vzájemně se čteme.

*** Myslíte si, že se významně liší ženská a mužská poezie? Narážím na vaše zastoupení ve sborníku Dámská jízda: Skupinový portrét jedné generace - negenerace českých básníků**

Nerozlišuji. Mužská nebo ženská?

Poezie je jen jedna, DOBRÁ nebo-li ta, které se dá říkat POEZIE. Ona jedinečná ve své zkratce, ona se všemi technickými atributy, které k ní patří, ona opravdovost, sdělení, metafora, emoce, myšlenka, poslání a autorský vhled. Ona cit i názor, ona příběh a prožitek, ona rým i sloka, ta poezie, která utiší i vyburcuje, ta která není ukecaná o marnostech, ta ona, která ví o nitru země a duši nás všech.

*** V roce 1987 jste byla pod Středočeskou uměleckou agenturou Praha s autorským Divadlem Evy Hrubé. Vystupovala po celé republice s autorským divadlem jednoho herce. Jak těžké bylo ještě před rokem 1989 prosadit se a jak se vám dařilo po roce 1990?**

Ano, v roce 1987 jsem odešla na volnou nohu a z divadla AdiEH, které fungovalo pod Kulturním domem železničářů mnoho let a mělo za sebou řadu amatérských úspěchů na různých soutěžích a přehlídkách a bylo stabilním adeptem na úspěšnou amatérskou kariéru, jsem po ukončení Konzervatoře a po profi přehrávkách šla pod Uměleckou agenturu Praha a vystupovala až do sametového převratu. Hrála po celé republice a o kšefty, jak se říká, nebyla nouze, byly to další úspěšné roky na profi dráze. Jak těžké to bylo předtím? Mnohdy jsem své

scénaře tvrdě obhajovala a vím, že některá představení si tajně dokumentovala StB, mnohokrát na mne byl nasazen hlídač, nastal i zákaz publikování, pozastavení poetické hry. Ve většině se našel moudrý „někdo,“ který se za mne na patřičných úřadech postavil. Po roce 1990 jsem z agentury odešla, protože se rozpadla. Psala jsem dál, ještě do roku 1992 hrála představení Papírovej svět. Jezdila režírovat amatérské soubory do Sobotky a Městce Králové, byla jsem v porotách. Zahrála si ve filmu a podepsala smlouvu do pohádky. Pak mi ochrnula maminka a její život byl můj život. Čtyřicetihodinová péče. Vše se změnilo na mnoho let. V té době jsem vydala dvě knihy, vytvořila představení Srdce, zdramatizovala, zrežírovala a hrála ve hře R. Rollanda Petr a Lucie.

Návrat po více jak třinácti letech si nepamatuji, po smrti maminky v roce 2001 jsem se zhroutila a veškeré dění mám vymazané.

Až po třech letech jsem začala pracovat a v roce 2004 uskutečnila „Koncert živě Vyhoštěný anděl“ (hudba Radek Svoboda, poezie a přednes já), 2006 Prévost - Nezval Manon Lescaut, 2007 V. Venclík Hašler. Za roli komisařky jsem dostala prestižní ocenění v Praze na přehlídce Karlínské jeviště .

V roce 2012 jsem si vytvořila projekt divadelní a literární dílny při Městském kulturním středisku a učila adepty divadlu a psaní. O pár let později ze zdravotních důvodů jsem ukončila velké divadelní projekty recitálem s vydáním knihy „Vteřina z okamžiku“ (v roce 2015). Pamatuji, že na plakáty jsem napsala „Končím“ a bylo to.

V Hálkově divadle mělo představení velký ohlas a fanoušci mi poděkovali ve stoje. Tehdy mi V. Venclík řekl: „To bylo jedno z tvých nejkrásnějších, ale ty nepřestaneš, vrátíš se.“

Pár let to trvalo a dodnes v občasných intervalech funguje mé Divadlo jednoho herce s kytarou a zpěvem Lídy Žembery.

*** Působila jste dokonce jako rozhlasová moderátorka s pořadem Na dřev v rádiu Patriot. Nechybělo vám živé publikum? A koho jste si do programu pozvala?**

Tento speciál v rádiu mne velmi těšil, zpočátku jsem se otrkávala u mikrofону, první rok jsem zvala hosty: Klavírní virtuóz Martin Kasík, psychologka Radana Rovená Štěpánová, houslový virtuóz Alexander Shonert, operní pěvkyně Jana Ryklová, malířka a kytaristka Jana Bierhanzlová, olympijský vítěz v rychlostní kanoistice Martin Fuksa a jeho bratr Petr Fuksa a mnoho dalších zajímavých osobností. Po roce

mne napadlo, že by „na dřěň“ mohla být pořadem ne jenom „povídacím,“ ale že by bylo zajímavé přesáhnout do filosofie, do emocí i současných lidských problémů, které nadsázkou, uměleckým pojetím, ironií i opravdovostí mohu předávat vlastně názor i radu. Nechyběla hudba a jasně že i jako ozvláštnění poezie. Dřěň se stala mým povídáním si s posluchači, jakýmsi dotykem do jejich duší.

*** Věnujete se výtvarné technice Digital Artu, kombinujete malování s fotografií v digitální podobě. Jak jste se k této umělecké disciplíně dostala?**

Prostě to přišlo, někde uvnitř mne stála nahá poezie v obrazech . Tento styl malování mi umožňuje přeměnit verše do barev a do myšlenky, takže v poetickém abstraktu je vždy pointa, pohled na svět, názor. Pracuji digitálně, aplikace mi umožňuje zapouštění barev a používání štětců a přitom prstem na displeji vytvářím stejný obraz jakoby by byl na plátně. Někdy kombinuji koláže fotografií s malbou. Obrazy nemají záměrně název, každá výstava se jmenuje „Vroucně aneb ismy Evy Hrubé.“

Nejdůležitější na tomto digital artu je nenechat se svést umělou inteligencí.

*** Na vašich facebookových stránkách jsem vloni v době pařížské olympiády sledovat vaše fandění Martinu Fuksovi na cestě za zlatou medailí. Až později jsem zjistil, že jste i vy byla nadějnou kanoistkou. Dokonce si i dnes zajezdíte na vodě. Čím pro vás je sport?**

Začnu Martinem, je to nádherný člověk s duší, má v sobě disciplínu a dar od Boha. Našeho přátelství si velmi vážím. Kdybych se vrátila zpět k sobě a své sportovní části mého já, do časů, kdy jsem měla cíl být reprezentantkou, ale v nejlepší formě mne zradila nemoc, tak tehdy, kdyby to bylo jinak, bych možná šla pouze jednou cestou. A tak díky všem okolnostem mám těch cest mnohem víc a voda, kajak a pádlo jsou stálou součástí.

***Jste nymburskou rodačkou, také Labe je vlastně vaší kolébkou. Jak moc jste na rodném městě závislá? Dovedete si představit, že byste měla žít někde jinde?**

Vše co jsem kdy ve svém životě dělala souviselo s mým městem.

Takže odejít nikdy nešlo a ani bych to neudělala. Tady jsem zakotvená a

tady můj popel jednou rozsype někdo do Labe.

***Obdivuji všechny vaše aktivity, jak se někdy říká „devatero řemesel, desátá bída.“ Jak to všechno stiháte?**

Děkuji, vážím si vaší přízně ale nechcete tím naznačit, že lepší je soustředit se na jednu věc, než znát vše jen povrchně? Desátá bída, takže v překladu „méně je více?“ To jste mne rozesmál. Zažila jsem pány v porotách, kteří nechápali, jak mohu hrát hlavní roli v tak náročné hře, kterou od scénografie, choreografie, dramaturgie, hudební složky, světelné režie až po celkovou režii tvoří jedna žena. Když se nad tím zamýšlím, tak je to vážně divné. Možná jsem umělá intelligence, co vypadá jako člověk... (haha). Ale v nadsázce vám řeknu, že v desáté bídě se žije dobře.

*** Na vašich stránkách jsem zaznamenal, že chystáte již patnáctou sbírku poezie. Jak těžké je dnes vydat poezii?**

Sama poezie je složitá pro prázdné duše tohoto světa, který jsme si stvořili. Avšak nelze její důležitost opomíjet, jediná Ona a krásná literatura ještě může zastavit onen pád do bezcitového a bezkontaktního společenství, v kterém jsme. I když je velmi obtížné vydat sbírku básní, kterou si ve většině financují autoři sami, podpora grantů je minimální, nebo žádná, „kdo to bude číst, nějakou poezií???“ A tak básníci putují od kamarádů a kamarádek s prosbou o pomoc a stane se zázrak. Knihy vydají, protože bez nich by literatura byla jen „úžasným bestselerem.“

*** Na závěr jsem si vypůjčil větu z vašich stránek <https://www.ave-aburh.cz/o-nas/>: „Už jsem si myslela, že psaní pověsím na hřebík, jenže někam vypadl a nemohu ho najít ...“ Podle elánu, který je cítit z vašich stránek a facebookových příspěvků si myslím, že to musí být jen básnická metafora nebo to myslíte vážně?**

Jistě, je to nadsázka.

Co v člověku je, nezmizí.

Přeji vám ještě hodně uměleckých zážitků a inspirace do dalších let tvorby.

Václav

ČAJOVÉ VZPOMÍNÁNÍ

JIŘÍ FALTUS

Narozen 12. července 1939 v Žamberku,
od roku 1945 žil v Lanškrouně.
Zemřel 29. září 2024.

Psal satiru, poezii pro děti i dospělé.
Knižně debutoval ve sbornících
Kruh poezie (1968) a Začátek
(1973, obojí Kruh Hradec Králové).
Byl velmi plodným autorem, vydal řadu
sbírek, řadu z nich sám ilustroval.
Výborné jsou jeho aforismy.

Poezie Jiřího Faltuse ze sbírky Soukromá živnost

PŘÍBOJ

Ve vlnách oranic
za leskem pluhů
dohasíná
zelená omítka polí
Z tvých dlaní
přijímám osvobozující
rozsudek
abych do paměti své kůže
uložil další rýhu
Cestu
k odvaze nejistého

NA ZKUŠENÉ

Jsi a zase nejsi
tak jako já

Střídavě oblačno
Nerozvinutý živel
nasazující na květ
Domlouváme se
proto jen posunky
Než se v rodné řeči
naučíme
pravdomluvně lhát

ZA LÉTEM

Přelétla hejna
přes podzimní čela
polí
Za létem zbyly jen útržky
toho co bolí
Za žebry hrudního koše
ze starých otázek
znovu jsem zkoušen
Učím se číst
poznámky mezi řádky
Kdejaký list
útěchu
chtěl by mi vnutit
Proč dávno přebolené lásky
lákají ložisky
svých dráždivých chutí?

CESTOU

Kamenitá cesta
skončila v lesích
Vyrubaná místa
vyplním v sobě
až na nebesích
Až naprší
a nebude bláto
rád všemi pády
zaplatím
Však neptejte se
kdo co koho čeho
Až struny dní
prohrábnou a rozezní
geologické vrstvy
mého srdce
znovu vykročím
proti velkorypadlům
dávno překonané
lhostejnosti

CO DÁL

Ještě je čas
alespoň se porozhlédnout
a zamyslet
kam a s kým
Proti komu
Domyslet dějiny
které nás potřebují
aby byly zajímavější
pro ty co po nás
již nepřijdou

DOBŘÝ SKUTEK

Chystáme obtížná slova
pro svůj jazyk
Zuby připravujeme ke stiskům
Každou chvíli
už promluvíme
o svých nárocích
Ted' nebo nikdy
kousnout do živého
A jako kdysi
pradávní lovci
přitisknout k srdci
soupeřův pazourek

POTLESK

Z osamělé břízy
káně vzlétá
Tleskáme na konci léta
jak jeho staří známí
Umět tak mávnout
za vším co bylo
a už se nevrátí!

VZPOMÍNKA NA KARLA SÝSE

Koncem července (přesně 29. července) uplyne rok od chvíle, kdy do básnického nebe odešel Karel Sýs. Svojí tvorbou na něj vzpomíná Eva Frantínová.

Prázdnota

(Karlovi)

Sáhla mi na rameno: protancujeme
spolu noc i den
jahody položím ti na práh
zazvoním

ale za rohem se neschovám!

Den pro nikoho

Žiji den pro nikoho
nikdo nezavolá
nenapíše
prázdná dlani
propastné ráno
smutek má vystaráno
už nakoupil
uvařil
semlel
chytil se tvých básní
té přece víš že mám tě rád
té o metru
bílém svetru
a šel se projít
(úzkost na vodítku)

Vzpomínka

Ztratila jsem heslo na stesk
po tobě
nemohu se odhlásit

klávesnice je němá
kolik odepsala myší...

ale obrazovky planou
a i když nevyslyší

slyší námi

a píší

Prosím vás dovezte něhu

Ke stolku pro dva
U Klokoně
kde sedí jiní
jiní spolu splynou
a ještě padesát let nezakulhají
a hlas jim nezdrhne
pili budou pít pijí
a vystřídají xy plátěných aktovek
zatímco ty mi šeptáš: neblbni
vždyť já se toulám
s tou poslední (modrou)
Kostelcem
hvězdnou
Itálií...

Naší ulicí

Na zemi nedokouřená cigareta
obláčky našich chvil...
(kam uletěly
kdopak je zapálil?)

Nad mapou

Ach naše Seyschely...
Kouřim
Brod
Hláska
Pyšely!

Zlata Zákoutská

PŘÍBĚH Z LÁZNÍ

Poprvé se potkaly v parku před lázeňským domem. Letmý pozdrav, úsměv a teprve ve výtahu zjistily, že jedou nejen do stejného poschodí, ale že přes jeden pokoj jsou blízké sousedky. „Zastavte se někdy na kus řeči, budu ráda!“ Vzájemně se nepředstavily, ale byly si sympatické a každé vybočení ze stereotypu lázeňského dne přináší naději na zahnání nudy. Druhý den použila Dana pozvání. Potřebovala si půjčit budík. První procedura jí začínala už v 6.30 hodin a po únavě z koupelí a čerstvého vzduchu si nebyla jista, zda se sama probudí.

Zaklepala na masivní dveře. Dvě spolubydlící seděly u stolku s knihou a křížovkou, prostor byl provoněn kávou. Nastalo vzájemné představování. Boženka se vrátila ke křížovce, Milena s Danou se usadily na válendě a tiše si povídaly. „Ne, děkuju, kafe nechci, jen ten budík, hned zítra ho vrátím. Dík. Už musím jít.“ Dana vstala a její oči se dostaly do úrovně poličky nad válendou. Přitáhla ji fotografii roztomilého klučiny. „Jé, Honzík, už mu jsou jistě čtyři roky, že?“ nezvládla

Dana své překvapení. Boženka tázavě zvedla oči od křížovky.

Milena se zarazila, viditelně zbledla. „Jak víte, že je to Honzík, vy ho snad znáte?“ Ted' byla Dana „v úzkých“ a ze situace se vykoktala odpovědí, že takový pěkný klučina se může jmenovat jedině Honzík, ona že má doma podobného Jěnu a ještě dva starší, a rychle se odporoučela.

Druhý den si k navracení budíku vybrala chvíli, kdy viděla Mileninu spolubydlící odcházet. Milena ji přivítala velmi zdrženlivě, ba chladně. „Chci všechno uvést na pravou míru,“ spustila Dana. „Ne, nebojte se, nejsem z rodiny Ničových, ani je neznám, zato znám už dva roky vašeho adoptovaného synka. Je to milý a chytrý chlapec.

Když jste jezdili k nám do dětského domova, byla jsem dlouhodobě nemocná, pak operace, proto se neznáme a jsem ted' tady. Mezitím jste si Honzíka odvezli a já jen vím, že jste z Hradce. To je vše na vysvětlenou a pro vaše uklidnění.“ Mileně se vrátil úlevný úsměv a nadšeně se rozpovídala o Jendovi. Jen kvůli němu se přestěhovali z Hradce do menšího města, kde koupili domek se zahradou, aby je tamní lidé poznali už jako rodinu s dítětem. Začal tam chodit do školky. Drobné mezery ve znalostech se brzy srovnaly, a když poznal, že každý den pro něj přijdou a vrací se domů, úplně se uklidnil a je mezi dětmi

rád.

„Víte co, Dano, chcete ho vidět? Dá se to zařídit. O víkendu za mnou s manželem přijedou a mohli bychom se jako náhodou potkat. Je to skoro rok, snad vás nepozná, dítě brzy zapomene.“

V sobotu odpoledne se setkali v parku. Dana už z dálky viděla rodiče a okolo nich poskakující dítě. Pozdravili se a krátce představili. Chlapec na okamžik zapátral v Danině tváři a pak jí nebojácně podal ruku a při jeho „ahoj, já tě znám“ všichni strnuli. „A odkud mě znáš?“ rychle zareagovala Dana. „Tys byla ve školce, než jsme se odstěhovali z Hradce do domečku.“ „Máš dobrou paměť,“ jako by nic ho pochválila. Pátravé oči dítěte ztratily podezíravý otazník a ona i rodiče si oddechli. Přestup dítěte z dětského domova do rodiny byl překryt vystřídáním a pobytem ve dvou školkách. Kolektivy dětí, tedy i učitelky se v dětské paměti smísily. „Měj se dobře, Honzíku, třeba se někdy v Hradci potkáme!“ „Já nejezdím do Hradce, máme domeček s Bingem, to je náš pes, přijed' k nám, ukážu ti ho, jó, je moc hodnej. Plácnu si na to! Ale stejně tě znám, pamatuju se, jak jsem jednou ve školce stonal a tys mě celou noc hladila a mluvila na mě a já byl rád a nebál jsem se.“

Rychle se rozloučili, aby se Honzíkovy vzpomínky ještě víc neupřesnily.

Ohlédl se za odcházejícími. Jendovy myšlenky se už daly úplně jiným směrem. Honil veverku a smál se. Danina práce byla motivována tímto drobným příběhem. Právě si to uvědomila a tiše se radovala z dalšího zachráněného dětství.

ČAJ pro chvíle pohody

č.226, červenec 2025, ročník XXIV

Vydáno 5. července 2025 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Grafická úprava titulní strany Martin Koláček

Interní tiskovina regionálních autorů Jičínska.

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!